

hvorved man arbejder paa at skaffe en Hviledag for saa mange Menneſter som muligt, og jeg gaar ud fra den Forudsætning, at det er det, som de ærede Forslagsstillere have ønsket. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds udtalte jo, at det, han vilde, var, at der dog i det Mindste maatte blive een Dag om Ugen, hvor Arbeidere — og dermed antager jeg, at han just ikke blot mente, hvad vi kalde almindelige Arbeidere, men Alle, der arbeide — kunde samle Kræfter til Ugens Arbeide. Men naar dette er mit principale Standpunkt, saa mener jeg ogsaa, at dette Lovforslag burde gaa videre og tage saa mange Samfundsclasser med i Betragtning, som det vel er muligt og arbeide hen paa, at de, der virkelig nu ifølge Loven kunde faae en Hviledag, ogsaa kunde faae den uden at blive Løkkede til Forlystelser, som fuldstændig vilde forhindre Hviledagen og tværtimod gjøre den til en Dag, som tog mere paa Kræfterne end en almindelig Arbeidsdag. Med Hensyn til § 2 vil jeg først spørge de ærede Forslagsstillere, hvorfor de egentlig, da de ønske, at alt Kjøb og Salg skal ophøre Kl. 10 — jeg skal i Parenthes bemærke, at ogsaa jeg ønsker Kl. 9 — ville undtage Udsalgssteder for Mælk og Brød. Det forekommer mig, at naar man kan kjøbe Mælk og Brød til Kl. 9 om Formiddagen, maa man kunne kjøbe tilfrækkelig til det daglige Forbrug, saaledes at alle de Menneſter, som handle med Mælk og Brød, og det er jo ikke saa faa i en stor Stad som Kjøbenhavn, ogsaa kunne faae en Hviledag til at samle Kræfter. Jeg veed ikke, hvad der skulde være til Hinder for, at man skulde kunne forbyde sig tilfrækkeligt med disse Levnetsmidler lige saa vel som med andre Ting f. Ex. med, hvad man skal kjøbe i Urteboden. Det forekommer mig, at dette Stykke om Udsalg af Mælk og Brød kunde gaa ind under det almindelige Forbud mod Kjøb og Salg af almindelige Levnetsmidler. Dernæst har jeg en Bemærkning at knytte til §§ 4 og 5. Jeg bemærker strax, at jeg ikke venter megen Sympathi fra dette Things Side, og i det Hele ikke nogen stor Sympathi fra Noget. Der staar i § 4, at der ikke paa noget offentligt Beværningssted maa holdes Drikke-lag eller andre støiende Sammenkomster efter Kl. 4, og noget Lignende staar der i § 5 om andre offentlige Forlystelser eller støiende Dvælses eller Foretagender, derunder indbefattet Væddeløb, Klappjagt eller Jagt i Selskab. Hvad jeg nu kunde ønske absolut forbudt om Søndagen, for at Folk kunne faae den nødvendige Hvile til at samle Kræfter, er al offentlig Dands i alle de store

Dandskneiper i Kjøbenhavn. Naar Talen er om at indskrænke den personlige Frihed, saa er det jo et stort Spørgsmaal, hvor den rette Grændse er; men jeg kan ikke forstaa, at det skal kaldes en Hvile for vore unge Tjenestefolk, naar de have Frihed om Søndagen, at dandse i et Lokale fra Kl. 5—6 om Eftermiddagen til Kl. 12—1—2 om Natten. Ere de derved blevne friske til at gaa til deres Gjærning og optage deres Arbeide om Mandagen? Jeg kan heller ikke se, at det er en saa stor Indskrænkning i den personlige Frihed at ophæve — jeg beder særlig lagt Mærke dertil — den Tilladelse, som nu gives til de store Dandselokaler. Jeg vilde ønske — jeg tror, der muligvis kunde opnaaes en Del derved — at Staten tog det mere i sin Haand, end den nu gjør, at foranstalte saadanne Forlystelser — jeg haaber, ærede Medlemmer forstaa, at jeg her aldeles ikke taler fra et religiøst Standpunkt, men fra et rent Statsstandpunkt, om jeg maa bruge det Udtryk — saadanne Forlystelser, hvorved de Menneſter, som søge Hvile om Søndagen, ogsaa virkelig kunne finde Hvile, f. Ex. om man i Stedet for denne offentlige Dands om Søndagen, som jeg er absolut imod, fik offentlige Koncerter, gratis Koncerter, om man vil, og ligeledes om der kunde gives fri Adgang til de store Samlinger og Udstillinger, ikke blot til de Tiber, Adgangen nu staar aaben, men ogsaa Søndag Aften. Maaſte vil den høitærede Justitsminister indvende, at det vil være farligt at have Lys paa sliige Steder; men der kunde dog nok træffes Foranstaltninger, som fjernede den dermed forbundne Fare. I det Hele taget tænker jeg paa saadanne Forlystelser, som virkelig kunde blive en Hvile til at samle Kræfter i, saa at der tillige kunde arbeides mere hen paa at komme ind paa det, som sikkert er en Hvile for Mange, men som nu pleies alt for lidt, nemlig den familiære Omgang, som nu næsten er fuldstændig forsvunden, fordi Folk drages bort fra Familierne i Stedet for at samles med dem og derved finde Hvile. Endelig er der een Ting til, som jeg ikke rigtig kan forstaa. Hvorfor skulle nu egentlig Værts-husholdere og Restaurateurer have Privilegium fremfor Andre paa at handle? Naar al Handel skal lukkes hele Søndagen fra Kl. 9—10 om Formiddagen, hvorfor skal saa det allerværste Gøgl, Drik og Svir kunne trives lige saa stærkt, som man ønsker det? Jeg vil — og jeg gjentager, at jeg nok veed, at jeg i saa Henseende ingen Sympathi har her og vist nok kun meget lidt andetseds — være med til at forbyde Udstænkning af spirituøse Drikke hele Søndagen, — ikke fordi jeg er